

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู โดยใช้กรอบปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีวิธีดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส จำนวน 161 คน จาก 6 สถานศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส จำนวน 115 คน จาก 6 สถานศึกษา ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 :104)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดกลุ่มประชากร

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อน

แทนค่าในสูตร จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{161}{1 + 161(0.05)^2}$$

$$= 114.80$$

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 115 คน

2.2 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างพนักงานครูเทศบาลในแต่ละสถานศึกษา ใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนภูผากักดี)	46	33
2. โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านบาและฮิล)	32	23
3. โรงเรียนเทศบาล ๓ (บ้านยะกัง)	29	21
4. โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านกำแพงตาโก้)	14	10
5. โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดประชาภิรมย์)	16	11
6. โรงเรียนเทศบาล ๖ (ถนนโคกเคียน)	24	17
รวม	161	115

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส และศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน และระดับชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาสตามทัศนะของครู เนื้อหาตามกรอบปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังต่อไปนี้

1.) พัฒนาคณาชาวไทยยุคใหม่	จำนวน	8	ข้อ
2.) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่	จำนวน	7	ข้อ
3.) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่	จำนวน	6	ข้อ
4.) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่	จำนวน	14	ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) โดยพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู โดยใช้กรอบปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง อยู่ในระดับใด มีความหมายดังนี้

5 คะแนน หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อต้องการทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู โดยใช้กรอบปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาสตามทัศนะของครู เนื้อหาตามกรอบปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังต่อไปนี้

1.1 พัฒนาคณาชาวไทยยุคใหม่

1.2 พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

1.3 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่

1.4 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยของ

รอมือละห์ กาซอ (2552 : ภาคผนวก) สานกิฟลี อุดมเศรษฐ์ (2552 : ภาคผนวก) สักกรินทร์ สันหมุด (2550 : ภาคผนวก) ภิญโญ ศรีวงศ์ษา (2541 : ภาคผนวก) และปริกษาเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์ แล้วนำข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลัก ของเนื้อหา ตามวิธีการของ โรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2538 : 117) โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

- + 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

สำหรับผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดให้ครู จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยวิธีของ (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .960 และรายด้านมีค่าความเชื่อมั่นด้านพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เท่ากับ .819 ด้านพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ เท่ากับ .901 ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เท่ากับ .903 ด้านพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ เท่ากับ .911

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาต ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ การวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากครู
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 115 ชุด ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด เทศบาลเมืองนราธิวาสเพื่อขอความร่วมมือจากครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามไปยัง สถานศึกษา 6 สถานศึกษาด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ส่ง แบบสอบถามคืนหลังจากได้รับแบบสอบถามแล้ว ประมาณ 1 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส ทั้ง 6 สถานศึกษา ด้วยตนเอง ได้รับคืน 115 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน แล้วดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและ ความสมบูรณ์ เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่างตาม สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกรายการ (Checklist) ตามตัวแปร ประสิทธิภาพในการทำงาน และระดับชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียนของครูเทศบาล
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อและรายด้าน พร้อมทั้งเสนอข้อมูลในตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู เนื้อหาตามกรอบปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยกำหนดค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) โดยใช้เกณฑ์ตามแนวทางของเบสต์ (Best, อ้างถึงในวัน เดชพิชัย 2535 : 531 - 532) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู ตามตัวแปรระดับชั้นที่เปิดสอน

4. หาค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเมืองนราธิวาส ตามทัศนะของครู ตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพบกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน ก็จะนำไปทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton , อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538:117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของ ครอนบัก Cronbach. (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 :125-126)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าความถี่ (Frequency)

หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวม}} \times 100$$

หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรเฟอร์กูสัน (Ferguson, 1987 : 68 อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538 : 73) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
 X_i แทน ตัวเลข หรือค่าคะแนนแต่ละตัว

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรเฟอร์กูสัน (Ferguson, 1987 : 68 อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538 : 79) ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

- เมื่อ SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X_i แทน ค่าคะแนนแต่ละข้อ
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
 $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ, 2538 : 101-102) กรณีความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตร t-Separate Variance ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}, df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 180) ดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}, df = k - 1, N - k$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีการของ LSD ใช้สูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชสุภวงส์ , 2546 : 183)

$$LSD = t_{\alpha, \gamma} \sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ $t_{\alpha, \gamma}$ แทน ค่าสถิติ t จากตาราง T ที่ $df = n - k$
 MS_w แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
 n_i, n_j แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่างที่ I, j

Prince of Songkla University
 Pattani Campus